

7. Η Βεβαιότητα της Ένωσης μας με τον Χριστό

Ανάγνωσμα: Α΄ Ιωάννου 3,4-10

Τι θα λέγατε, αν είχε χαλάσει η βρύση στο νεροχύτη ή στην μπανιέρα σας, καλούσατε τον υδραυλικό και σας την έφτιαχνε, αλλά όταν μετά πηγαίνατε να τη χρησιμοποιήσετε, για παράδειγμα να κάνετε μπάνιο, γυρίζατε τον διακόπτη στο ζεστό νερό κι έβγαζε κρύο. Τον γυρίζατε στο κρύο και έβγαζε καυτό! Τι θα λέγατε; Θα λέγατε ότι ο υδραυλικός έκανε λάθος σύνδεση. Όταν λέμε ότι η βρύση είναι για το κρύο, πρέπει και να βγάζει κρύο, και τ' ανάπαλιν. Κάτι ανάλογο λέει κι ο απόστολος Ιωάννης στην περικοπή μας. Πολλοί από τους αναγνώστες του με τους διωγμούς και τους κατατρεγμούς είχαν πάψει να είναι θερμοί για τον Χριστό αν και εξακολουθούσαν να λέγονται χριστιανοί. Σε όλη του την Επιστολή ο Ιωάννης χρησιμοποιεί διάφορες αντιθέσεις για να τονίσει τη σοβαρότητα της απόλυτης παράδοσης στον Χριστό: Φως-Σκοτάδι, Αγάπη-Μίσος, Αλήθεια-Ψέμα, Δικαιοσύνη-Αμαρτία, Χριστός-Αντίχριστος, Παιδιά του Θεού-Παιδιά του διαβόλου

Η περικοπή μας διαμορφώνεται σε δύο παράλληλα τμήματα, που μας επιτρέπουν να ορίσουμε το αληθινό και το ψεύτικο. Το τμήμα 3,4-7 ανταποκρίνεται στο 3,8-10.

1. Η αμαρτία είναι ανομία (εδ. 4 και 8α)

Στο **εδ. 4** έχουμε τον ορισμό της αμαρτίας. Η φρ. «*ποιῶ ἀνομίαν*» σημαίνει επαναστατώ εναντίον του Θεού. Ο Ιωάννης ξεκινάει με τον ορισμό της αμαρτίας επειδή πολλοί από μας παίρνουμε πολύ ελαφρά το ζήτημα της αμαρτίας ή παραβλέπουμε εύκολα την αμαρτία ή ανεχόμαστε την αμαρτία. Αν δεν συνειδητοποιήσουμε ότι η αμαρτία είναι η προδοσία των αντιθέτων, των κοσμικών δυνάμεων εναντίον του αγίου Θεού, θα προσπαθούμε να περνάμε ανώδυνα στη χριστιανική ζωή, χωρίς τον έλεγχο του Πνεύματος ή να βρίσκουμε εδάφια που να δικαιολογούν τις αμαρτίες μας, και να βαυκαλιζόμαστε ότι αξίζουμε κάτι. Αλλά το χαρακτηριστικό των ψευδοδιδασκάλων ήταν ακριβώς αυτό: να υποβιβάζουν τη σοβαρότητα της αμαρτίας. Η στρατηγική του διαβόλου ήταν πάντοτε να κάνει τον επαναστάτη αμαρτωλό να «υπερφρονεί». Να φρονεί δηλαδή για τον εαυτό του πως είναι κάτι παραπάνω απ' ό,τι στην πραγματικότητα είναι. Η σωστή κατανόηση της φύσης της αμαρτίας είναι βασική στο ευαγγέλιο. Αν ο άνθρωπος δεν κατανοήσει πως είναι ένας επαναστάτης αμαρτωλός εναντίον του Θεού, δεν θα δει την ανάγκη του να δεχτεί το έργο του αναμάρτητου Χριστού που πλήρωσε γι' αυτόν. Η ιδέα αυτή είναι πολύ καλή και για το ευαγγελιστικό έργο μας. Μπορούμε να ξεκινήσουμε πείθοντας τον συνομιλητή μας ότι είναι αμαρτωλός, γιατί αφού δεν έχει εκπληρώσει όλες τις Εντολές του Δεκαλόγου είναι επαναστάτης εναντίον του Θεού, είναι άνομος, κι επομένως αμαρτωλός σύμφωνα μ' αυτό το εδάφιο. Συνεπώς, χρειάζεται τον σωτήρα Χριστό.

Στο «παράλληλο» **εδ. 8α** έχουμε την προέλευση της αμαρτίας. Αυτοί που αμαρτάνουν είναι υποταγμένοι στον διάβολο. Όταν ο Ιησούς αντιμετώπισε τους Ιουδαίους θρησκευτικούς άρχοντες, τους είπε πολύ σκληρά λόγια: «Ο πατέρας που έχετε εσείς είναι ο διάβολος, κι όσα επιθυμεί ο πατέρας σας αυτά θέλετε να κάνετε. Εκείνος εξαρχής ήταν ανθρωποκτόνος και δεν μπόρεσε να σταθεί μέσα στην αλήθεια, γιατί δεν υπάρχει μέσα του τίποτα το αληθινό. Όταν λέει ψέματα, εκφράζει τον εαυτό του, γιατί είναι ψεύτης, κι είναι ο πατέρας του ψεύδους» (Ιω 8,44). Κάθε φορά που αμαρτάνουμε μοιάζουμε στον σατανά. Ο Θεός δημιούργησε όλους τους αγγέλους σαν αγαθά όντα. Όταν όμως κάποιοι απ' αυτούς παρασύρθηκαν από την υπερηφάνεια του Εωσφόρου σε ανταρσία εναντίον του Θεού έγιναν δαίμονες και εκδιώχθηκαν από τους ουρανούς. Ήταν ή Πτώση των Αγγέλων. Αυτό το διαβάζουμε στην Παλαιά Διαθήκη (Ησ 14,12-14· Ιεζ 28,12-19). Βέβαια, πρωτοτύπως αυτή η προφητεία απευθύνεται στον βασιλιά της Βαβυλώνας. Κάτι ανάλογο διαβάζουμε και στο Ιεζ 28,12-19 για τον βασιλιά της Τύρου. Όμως διαχρονικά η Εκκλησία τα έχει ερμηνεύσει ότι απευθύνονταν στον σατανά. Μετρήστε πόσα «εγώ» έχει αυτή η προφητεία και θα δείτε πως η όλη ουσία είναι η αντιπαράθεση του σατανικού «εγώ» προς το «Εγώ» του Θεού. Όταν αμαρτάνουμε, αυτό ακριβώς κάνουμε. Στις Παροιμίες (16,18) διαβάζουμε ότι «Πριν απ' τον όλεθρο πάει η αλαζονεία, και πριν από την πώση το πνεύμα το υπερροπτικό». Επομένως η ανομία/ανταρσία είναι αμαρτία κι από εδώ είναι η προέλευση της: από ένα υπερροπτικό ον που τόλμησε να τα βάλει με τον ίδιο τον Θεό.

2. Η απελευθέρωση από την αμαρτία (εδ. 3,5 και 8β)

Η αμαρτία είναι καταστροφική και δαιμονική αλλά ο Χριστός ήρθε να μας ελευθερώσει από τα δεσμά της. Κι αυτό έγινε με δύο μορφές:

α) Στο **εδ. 5** διαβάζουμε ότι «Ο Ιησούς ήρθε στον κόσμο για να πάρει από πάνω μας τις αμαρτίες μας, ενώ στον ίδιο δεν υπάρχει ούτε ίχνος αμαρτίας». Αυτό σημαίνει «να πάρει μακριά» ή να «φορτωθεί» ή να «κουβαλήσει μακριά» την αμαρτία μας. Η εικόνα είναι παρμένη από την Παλαιά Διαθήκη (Λευ 16,21-22). Εκεί διαβάζουμε ότι ο αρχιερέας έβαζε συμβολικά το χέρι του πάνω στον ένα τράγο και του φόρτωνε τις αμαρτίες όλου του λαού, και μετά έστελναν τον τράγο έξω από το στρατόπεδο να φοφήσει στην έρημο. Δεν θα γύριζε ποτέ πίσω. Ο Ιωάννης ο Βαπτιστής φώναξε όταν είδε τον Ιησού να πηγαίνει να βαπτιστεί, ότι «Αυτός είναι ο

7. Η Βεβαιότητα της Ένωσής μας με τον Χριστό

αμνός του Θεού, που παίρνει πάνω του την αμαρτία των ανθρώπων» (Ιω 1,29). Ο Ιησούς έζησε την τέλεια, ηθική ζωή «χωρίς ίχνος αμαρτίας» ακριβώς για να μπορέσει να γίνει η τέλεια θυσία για τον εξιλασμό της αμαρτίας μας.

β) Στο «παράλληλο» **εδ. 8β** διαβάζουμε ότι: Γι' αυτόν το λόγο ο Υιός του Θεού ήρθε στον κόσμο: για να καταστρέψει τα έργα του διαβόλου. Ο Χριστός ήρθε στον κόσμο για να εξουδετερώσει τον σατανά. Δείτε την ξεκάθαρη αντίθεση: ο Χριστός «χωρίς ίχνος αμαρτίας», από τη μια – ο διάβολος που δεν μπορεί παρά να αμαρτάνει, από την άλλη! Όλο αυτό το αμαρτωλό έργο του διαβόλου ο Χριστός ήρθε να το καταλύσει (*ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου*). Πολύ ωραία το περιγράφει ο Παύλος στο Κολοσσαείς 2,15 παίρνοντας την εικόνα από τους θριάμβους των ρωμαίων αυτοκρατόρων: «Ο Θεός αφαίρεσε τη δύναμη που είχαν οι δαιμονικές αρχές και εξουσίες και τις διαπόμπησε, σέρνοντάς τες νικημένες στο θρίαμβο του σταυρού του Χριστού».

Κι αν ο Χριστός ήρθε για να καταλύσει το έργο του διαβόλου κι εμείς τον ακολουθούμε στη θριαμβευτική του πορεία, ως νικηφόρο στράτευμα, πώς είναι δυνατόν να συμπαρτασάσμαστε με το κατεστραμμένο έργο του διαβόλου αμαρτάνοντας; Αυτή είναι η μεγάλη σημασία που έχει η αμαρτία για τη ζωή του πιστού.

3. Η Αποχή από την αμαρτία (εδ. 6 και 9)

Τα **εδ. 6 και 9** είναι πολύ δυνατά εδάφια από μόνα τους αλλά αν λάβουμε υπόψη ότι ο Ιωάννης όταν τα έγραφε είχε στον νου του τους ψευδοδιδασκάλους που διατεινόταν ότι η αμαρτία δεν είναι και τόσο σπουδαίο πράγμα, τότε τα ίδια αυτά λόγια αποκτούν μεγαλύτερη σημασία. Η αντίθεση είναι ανάμεσα στους γνήσιους πιστούς και σ' εκείνους που δεν είναι αυστηροί με την αμαρτία. Όποιος ζει εξακολουθητικά, συνειδητά, θεληματικά μέσα στην αμαρτία, δηλ. στον θάνατο, δεν μπορεί να λείει πως είναι γεννημένος από τον Θεό, δηλ. αναγεννημένος, δηλ. ότι ζει στον χώρο της ζωής που δίνει ο Θεός. Αν μπορούσαμε να είμαστε ενωμένοι διαρκώς, χωρίς καμιά διακοπή με τον Χριστό, τότε δεν θα αμαρτάναμε ποτέ. Όσο αυξάνει ο χριστιανός στην πίστη, τόσο λιγότερο κοιτάζει προς την αμαρτία. «Μένω εν Χριστώ» σημαίνει ότι έχω αποφασίσει να μη διακόπτει τίποτα τη σχέση μου μ' αυτόν. Η στενή, διαρκής επαφή μας με τον Κύριο ελαχιστοποιεί την πιθανότητα της αμαρτίας. Παύει πια να μας φαίνεται γλυκιά η αμαρτία. Οι γνήσιοι πιστοί δεν είναι μόνιμα συνδεδεμένοι με την αμαρτία. Ο Ιωάννης έχει ήδη ξεκαθαρίσει πως ο πιστός μπορεί κάποτε να αμαρτήσει, λόγω της σάρκας που εξακολουθεί να φέρει όσο ζει σ' αυτό τον κόσμο. Στα 1,8 και 10 λέει πως αν ισχυριστούμε ότι είμαστε αναμάρτητοι εξαπατούμε τον εαυτό μας και βγάζουμε ψεύτη τον ίδιο τον Θεό.

Στο 2,1 όμως ο Ιωάννης λέει πως αυτά μας τα γράφει για να μην αμαρτήσουμε. Πώς ταιριάζουν όλα αυτά μεταξύ τους; Η απάντηση είναι ότι δεν είναι δυνατόν ως χριστιανοί να ζούμε κατά σύστημα την αμαρτωλή ζωή, και παράλληλα να περιμένουμε να απολαύσουμε τη ζωή του Χριστού και τον πλούτο της εν Χριστώ ζωής. Οι ψευδοδιδάσκαλοι δίδασκαν ότι δεν έχει καμιά σημασία πώς ζούμε. Το ευαγγέλιο όμως λέει ότι έχει μεγάλη σημασία πώς ζούμε. Η διαγωγή μας πρέπει να δείχνει ότι έχουμε ζωή εν Χριστώ. Ας επικεντρώσουμε στο θετικό: Οι πιστοί που ζούμε αδιάπτωτα, αδιάκοπα ενωμένοι με τον Χριστό δεν μπορούμε να ζούμε αδιάκοπα παραδεδομένοι στην αμαρτία.

4. Η Δικαιοσύνη ενάντια στην Αμαρτία (εδ. 7 και 10)

Υπάρχουν πολλά κριτήρια γνησιότητας του χριστιανού στην Α' Ιωάννου. Ένα απ' αυτά είναι στα **εδ 7 και 10**. Ο πραγματικός χριστιανός *ποιεί δικαιοσύνη* επειδή γεννήθηκε από τον Θεό, που είναι δίκαιος. Πιο απλά, το πώς ζούμε και το πώς αγαπάμε δείχνει αν είμαστε ή όχι παιδιά του Θεού. Με λίγα λόγια: Μοιάζουμε σ' εκείνον που είναι ο πατέρας μας. Ο καρπός του δέντρου δείχνει το δέντρο από το οποίο αυτός προέρχεται. Δεν μπορεί ο Χριστός να είναι ένα απλό χόμπι για τον χριστιανό, μαζί με όλα τα άλλα. Δεν μπορεί ο Χριστός να είναι μέρος της ζωής μας. Θέλει να είναι ο Κύριος της ζωής μας. Δεν υπάρχουν τρία είδη ανθρώπων –οι χριστιανοί, οι λιγότερο χριστιανοί και οι μη χριστιανοί. Υπάρχουν μόνο δύο: τα παιδιά του Θεού και τα παιδιά του διαβόλου. Δεν μπορεί ένας χριστιανός να είναι την Κυριακή «παιδί του Θεού» και τις υπόλοιπες μέρες της εβδομάδας να είναι «παιδί του διαβόλου». Είναι ανάγκη να ξαναδούμε τους εαυτούς μας. Αλλά εδώ πρέπει να κάνουμε μια επισήμανση: Τόσο στο εδ. 7 όσο και στο 10, συναντούμε στο πρωτότυπο τη φράση «*ὁ ποιῶν δικαιοσύνην*». Πρόκειται για έναν καθαρά σημιτικό τρόπο έκφρασης.

Σύμφωνα με τους ειδικούς επιστήμονες, οι βιβλικοί συγγραφείς προτιμούν πολύ συχνά να χρησιμοποιούν ρήματα αντί για ονόματα. Το προτιμούσαν γιατί το ρήμα ενέχει μεγαλύτερη δυναμική από το στατικό όνομα. Αλλά κι από τα ρήματα προτιμώνται εκείνα που δηλώνουν αισθητικά ένα γεγονός. Έτσι, αντί να πουν «σκέφτομαι» λένε «λέγω εν τη καρδία μου». «*Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου...*» = μη σκεφτεῖς (Δτ 8,17). Ο Αβραάμ δεν ήταν ένας **πιστός** στον Θεό άνθρωπος αλλά ένας που **πίστευε** στον Θεό. Ο Ιακώβ δεν **είχε** δώδεκα γιους αλλά **γέννησε** δώδεκα γιους (πρβλ. Ματθαίος 1). Οι σημίτες προτιμούν τα ρήματα επειδή κατ' αυτούς το κύριο βάρος πέφτει όχι στο υπάρχον αλλά στο γινόμενον, στο ενεργούμενο. Έτσι εξηγείται η συχνή χρήση του ρ. *ποιῶ* ακόμα και σε περιπτώσεις που δεν δικαιολογούνται από το ελληνικό γλωσσικό αίσθημα: «*ποιεῖν δικαιοσύνην καὶ κρίσιν*» (Γεν 18,9) ή «*ποιήσατε εἰς ἐμὲ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν*» (Ιησ.Ν. 2,14): Να είστε δίκαιοι και με ευθυκρισία. Να είστε απέναντί μου άνθρωποι με αγάπη και ειλικρίνεια.

Όταν λέει ο Ιωάννης ότι *ὁ μὴ ποιῶν δικαιοσύνην οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ Θεοῦ* εννοεί ότι «αυτός που δεν είναι δίκαιος» δεν προέρχεται από τον Θεό, γιατί; Ο Παύλος δίνει την απάντηση: *Θεὸς ὁ δικαίων* (Ρωμ 8,33). Κανένας δεν μπορεί να κατηγορήσει τους εκλεκτούς του Θεού (δηλ. «αυτούς που προέρχονται από τον Θεό» κατά τον Ιωάννη), επειδή καλύπτονται από τη δικαίωση του Θεού εν Χριστώ. Έχουμε ξαναμιλήσει γι' αυτή την ιδιότυπη «δικαιοσύνη» του Θεού που ισοδυναμεί με την αγάπη του: Ο Θεός μάς βλέπει δίκαιους (=μας δικαιώνει) αν έρθουμε και μπούμε κάτω από το αίμα του Αμνού. Καταπληκτική διαβεβαίωση!

Επομένως, όποιος είναι κατά Θεόν δίκαιος, «προέρχεται από τον Θεό», είναι «εκ του Θεού» και αγαπάει τον αδελφό του, γιατί ο Θεός είναι αγάπη (Α' Ιω 4,8 και 16) –όλα αυτά συνδέονται μεταξύ τους.
